

////////////////////////////////////

BASISPROTOCOL CULTUUR

Basiskader voor de cultuursector tijdens de CORONA-pandemie 27.06.2021

////////////////////////////////////

*Protocol:
het document
bepaald door de bevoegde minister in overleg met de betrokken sector
dat de regels bevat
die de ondernemingen en verenigingen van de bedoelde sector
dienen toe te passen bij de uitoefening van hun activiteiten*

MB 28/10/2020 – art.1 §3

1 INLEIDING

Om de hervatting van de activiteiten in de cultuursector zo veilig mogelijk te laten gebeuren, zowel voor de gebruikers als voor het personeel, werden er protocollen opgemaakt. Deze protocollen worden heden bepaald door de bevoegde minister, na advies van de expertengroep sectorprotocollen binnen de GEMS en in overleg met de sector.

Sinds september 2020 hebben we in het basisprotocol een gefaseerde aanpak opgenomen, gekoppeld aan de kracht van de pandemie. Een versie met kleurencodes werd op 24/10/2020 van kracht en werd kort nadien opgeschort met de tweede golf van besmettingen.

In het huidige basisprotocol houden we uitsluitend rekening met de beslissingen van het Nationaal Overlegcomité van 11/05/2021 die voor de cultuursector een gefaseerd plan voorziet voor de publieke heropening vanaf 9 juni 2021. Deze beslissingen werden verder verfijnd door het overlegcomité op 04/06/2021 en op 18/06/2021.

De cultuursector is enorm divers, gaande van de professionele muzieksector tot de lokale harmonie, van de professionele theatergezelschappen tot de plaatselijke toneelvereniging, van de grote culturele instellingen en musea tot het kleinere culturele erfgoed verspreid over heel Vlaanderen, van circus en kermis tot de plaatselijke afdeling van een sociaal-culturele vereniging, enz...

Het is dus een enorme uitdaging om voor deze diverse sector een set met heldere en gedragen richtlijnen op te stellen. Daarom is er gekozen voor een generiek **BASISPROTOCOL**, dat het basiskader vormt voor de cultuursector¹. Aanvullend en binnen de krijtlijnen van dit basiskader kunnen de verschillende subsectoren, organisaties en instellingen hun eigen, dikwijls specifiekere richtlijnen, uitwerken en verspreiden.

Dit basisprotocol kwam tot stand na overleg met verschillende vertegenwoordigers uit de cultuursector en na advies van professor Erika Vlieghe, lid van GEMS en de bevoegde expertengroep sectorprotocollen. Het bouwt verder op het vele voorbereidende werk en goede praktijkvoorbeelden van de cultuursector zelf en houdt rekening met de 6 gouden regels en de 10 geboden waaraan elk protocol dient te voldoen.

Het Departement Cultuur, Jeugd en Media probeert bij het opstellen van dit basisprotocol zoveel mogelijk af te stemmen met alle bevoegde gemeenschappen en met flankerende sectoren zoals onderwijs, jeugd en sport. Door de eigenheid van de sectoren blijft het natuurlijk mogelijk dat er verschillen blijven bestaan.

Deze versie is van toepassing vanaf 27 juni 2021

Deze versie vervangt de vorige versies van het basisprotocol CULTUUR.

De toepassing van dit protocol is steeds onderhevig aan nieuwe besluiten van het overlegcomité.

---

¹ Er zijn heel wat afwijkende regels voor de professionele cultuurbeoefenaar, die eerder aansluiten bij de preventieve maatregelen in een arbeidscontext. Meer info op www.vlaanderen.be/cjm/nl/protocollen.

2 SITUERING

Dit basisprotocol Cultuur biedt een overzicht van de geldende richtlijnen binnen het bevoegdheidsdomein CULTUUR. Het is tevens een handleiding voor alle georganiseerde culturele activiteiten. Het past binnen een groter kader van regelgeving rond de corona-pandemie.

De voorwaarden en maatregelen in het protocol worden via draaiboeken vertaald naar de verschillende contexten die de cultuursector rijk is. We geven met die draaiboeken handvaten aan organisaties om hun eigen gepaste vertaling te maken van de noodzakelijke maatregelen, steeds binnen de grenzen van veiligheid en verantwoordelijkheid, vertrekkend vanuit en nooit in tegenspraak met generieke normen, opgenomen in het protocol, en in geldende wetgeving.

Een goede vertaling van het generieke protocol naar de concrete context verhoogt in grote mate de kwaliteit van de uitvoering van deze richtlijnen op het terrein.

Dit basisprotocol is niet het enige document dat de veilige heropstart in de cultuursector regelt.

Eerst en vooral zijn er de algemeen geldende overheidsmaatregelen en adviezen op **Federaal niveau**, zoals bekrachtigd bij [diverse ministeriële besluiten](#). Meer informatie over de huidige geldende maatregelen vind je op www.info-coronavirus.be.

Daarnaast zijn er de gidsen die de maatregelen bevatten voor de werknemers:

- De sociale partners van de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk, de Beleidscel van de minister van Werk en experts van de FOD Werkgelegenheid hebben in overleg een [generieke gids](#) uitgewerkt. Deze gids reikt een kader met maatregelen aan die op maat kunnen worden ingekleurd door de sectoren en door elke werkgever, om er voor te zorgen dat activiteiten opnieuw kunnen worden opgestart in zo veilig en gezond mogelijke omstandigheden.
- In verschillende sectoren worden op basis van een beslissing door de leden van een paritair comité aanvullend nog **sectorgidsen, coronagidsen of protocollen** uitgewerkt.
- Een aantal van deze protocollen of sectorgidsen is ook verplicht voor bepaalde nevenactiviteiten in de cultuursector. Is er een verkooppunt (bv. een museumshop), dan zal dat moeten voldoen aan de regels voor winkels. Is er een eet- of drankgelegenheid (bv. theatercafé), dan zal deze de bepalingen van de horeca moeten volgen, enzovoort².

De generieke gids en de sectorgidsen kunnen worden geraadpleegd via de website van de FOD WASO www.werk.belgie.be

---

² Vooral deze laatste gids, met richtlijnen voor de horeca, is ook voor wie geen eet- of drankgelegenheid heeft, interessant om te gebruiken als inspiratiebron voor bijvoorbeeld de maatregelen inzake sanitair en hygiëne

Tenslotte spelen de lokale besturen en de gouverneurs een belangrijke rol in het al dan niet toelaten en/of opleggen van bepaalde voorwaarden. Zij kunnen op lokaal niveau organisaties en verenigingen bijstaan om de activiteiten zo covid-proof mogelijk te laten doorgaan, binnen de geldende regelgeving.

In het belang van de veiligheid en volksgezondheid kunnen ze beslissen om strenger op te treden. De besturen genieten daarbij een grote autonomie, wat soms tot verschillende voorwaarden of gestrengheid tussen gemeenten of provincies kan leiden. Informeer je dus goed vooraf!

Dit protocol houdt rekening met het federale MB van 28 oktober 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken en haar wijzigingen.

Omwille van een plaatselijke uitbraak kan de lokale of provinciale overheid tijdelijke maatregelen opleggen die strenger zijn dan dit basisprotocol

//

3 HEROPSTART CULTURELE ACTIVITEITEN

3.1 ALGEMENE PARAMETERS

Het Nationaal Overlegcomité van 11 mei houdt rekening met een aantal parameters waarbij activiteiten in o.a. de culturele, sportieve en evenementensector kunnen heropstarten en het overlegcomité zal zich voor verdere versoepelingen baseren op de epidemiologische toestand en de druk op de ziekenhuizen. Het overlegcomité richt zich met name op:

1. **Verminderde druk op de ziekenhuizen:** een richtdrempel van 500 Covid-patiënten op intensieve zorgen en het aantal hospitalisaties verloopt in een gunstig evoluerende trend.
2. **Vaccinatiecampagne:** de campagne evolueert aan de hand van vaccinatiegraden voor bepaalde risicogroepen en van algemene vaccinatiegraden voor de meerderjarige bevolking.

3.2 REPETITIES, WORKSHOPS, MEETINGS, GEORGANISEERDE ACTIVITEITEN

3.2.1 INDOOR & OUTDOOR

Voorwaarden

Aantal deelnemers ³	Vanaf 25/06: 100 personen begeleiders niet meegeteld (begeleiding = verplicht)
Social distancing	Volgens MB; momenteel = 1,5 meter
Mondmasker	Volgens MB; momenteel = Verplicht
Eten/Drinken/Catering/Bediening	Volgens horecaprotocol en afwijkingen in MB
Zang	Onder specifieke voorwaarden zang
Blaasinstrumenten	Onder specifieke voorwaarden blaasinstrumenten
Nauw fysiek contact	Onder specifieke voorwaarden nauw fysiek contact
Meerdaagse activiteiten	Onder specifieke voorwaarden meerdaagse activiteiten
Ventilatie	Nodige maatregelen volgens adviezen luchtkwaliteit (INDOOR)

- Vanaf 30 juli wordt het maximum aantal deelnemers opgetrokken naar 200 deelnemers
- Onder voorbehoud publicatie in MB:
- Vanaf 1 september zullen er geen beperkingen meer gelden op de grootte van de groepen

³ Tot en met 24/06/2021 geldt: 50 personen begeleiders niet meegeteld.

3.3 MUSEA, EXPOSITIES, ERFGOEDSITES

3.3.1 INDOOR & OUTDOOR

Voorwaarden

Social distancing (SD)	Volgens MB; momenteel = 1,5 meter tussen groepen
Niet-begeleide groepen	8 personen, kinderen jonger dan 12 jaar niet meegerekend. Huishoudens van meer dan 8 zijn toegestaan.
Begeleide groepen	Vanaf 25/06: 100 personen, begeleiding niet meegeteld
Mondmasker	Volgens MB; momenteel Verplicht
Eten/Drinken/Catering/Bediening	Volgens horecaprotocol en afwijkingen in MB
Ventilatie	Nodige maatregelen volgens adviezen luchtkwaliteit (INDOOR)

- Opschaling begeleide groepen volgt punt 3.2.1 van dit protocol:
  - Vanaf 30/7: 200 personen
    - **Onder voorbehoud van publicatie in MB:**
  - Vanaf 01/9: geen beperking op aantal personen

3.4 PODIUM – EVENEMENTEN

3.4.1 INDOOR

Voorwaarden:

Publieksaantal	Vanaf 27/06: 100% CIRM-capaciteit, maximaal 2.000 toeschouwers
Configuratie	Enkel zittend
Social distancing (SD)	Volgens MB, momenteel 1,5 meter of CIRMcapaciteit bij CIRM-infra
Mondmasker	Volgens MB; momenteel Verplicht
Eten/Drinken/Catering/Bediening	Volgens horecaprotocol en afwijkingen in MB
Ventilatie	Nodige maatregelen volgens adviezen luchtkwaliteit
CERM / CIRM	
< 100 toeschouwers	geen CERM / geen CIRM
100 of meer toeschouwers	evenement : CERM infrastructuur : CIRM

- **Vanaf 30 juli:** 100% CIRM-capaciteit, maximaal 3.000 toeschouwers (zittend/staand, maskers, SD)
  - **Onder voorbehoud publicatie in MB:**
- **Vanaf 1 september:** maximumcapaciteit te bepalen (zittend/staand, maskers & SD niet verplicht)

3.4.2 OUTDOOR

Voorwaarden:	
Publieksaantal	Vanaf 27/6: maximaal 2.500 toeschouwers
Configuratie	Bewaren van SD: configuratie is vrij
Social distancing (SD)	Volgens MB: momenteel 1,5 meter of CIRM-capaciteit
Mondmasker	Volgens MB ⁴ ;
Verplicht	Wanneer men beweegt / niet gezeten is
Niet verplicht	Wanneer men gezeten is
Eten/Drinken/Catering/Bediening	Volgens horecaprotocol en afwijkingen in MB
CERM / CIRM	
< 200 toeschouwers	geen CERM / geen CIRM
200 of meer toeschouwers	evenement : CERM
	infrastructuur : CIRM optioneel

- **Vanaf 30 juli:** maximaal 5.000 toeschouwers (zittend/staand, maskers tenzij gezeten, SD)
- **Vanaf 13 augustus:** massa-evenementen van meer dan 5.000 toeschouwers zijn mogelijk (zie 3.4.4)

Onder voorbehoud publicatie in MB:

- **Vanaf 1 september:** maximumcapaciteit nog te bepalen ((zittend/staand, maskers & SD niet verplicht)

3.4.3 Massa-evenementen en proef- en pilootprojecten OUTDOOR

3.4.3.1 Zomermaanden juli en augustus

Proef- en pilootprojecten kunnen worden georganiseerd om zowel binnen en buiten een verdubbeling van het aantal aanwezigen te bekomen op de geldende aantallen zodra het COVID Safe Ticket beschikbaar is en uitsluitend wanneer het COVID Safe Ticket toegang geeft tot het event.

3.4.3.2 vanaf 13 augustus

Vanaf 13 augustus 2021 mag een publiek van maximum 75.000 personen per dag, medewerkers en organisatoren niet meegeteld, massa-evenementen en proef- en pilootprojecten bijwonen, voor zover deze buiten worden georganiseerd en met voorafgaande toelating van de bevoegde gemeentelijke overheid. De lokale overheid gebruikt CERM en wanneer van toepassing CIRM voor het bepalen van deze toelating.

⁴ Het MB spreekt van: bij evenementen, culturele en andere voorstellingen die buiten worden georganiseerd, en wanneer het publiek verplicht is te blijven zitten, mag het mondmasker worden afgedaan, zolang de persoon zit.

De modaliteiten worden bepaald in het toepasselijk samenwerkingsakkoord. De modaliteiten betreffen enkel massa-evenementen (of proef- en pilootprojecten) en zullen niet worden toegepast op andere sectoren en activiteiten. Deze modaliteiten worden voorzien voor periode tot en met 30 september 2021.

Het gebruik van tenten bij massa-evenementen is mogelijk, op voorwaarde dat ten minste 2 zijden volledig op en vrij zijn⁵. Het gebruik van een luchtkwaliteitsmeter is verplicht. De luchtkwaliteitsnorm is 900ppm CO². Tussen 900 en 1200 ppm dienen er maatregelen te worden genomen⁶. Boven de 1200 ppm mag de tent niet gebruikt worden.

De aankomstzone van het massa-evenement wordt zodanig georganiseerd dat de regels van SD kunnen worden gerespecteerd.

3.5 CINEMA

3.5.1 INDOOR⁷

Voorwaarden:

Publieksaantal	Vanaf 09/06: Maximaal 200 toeschouwers Vanaf 01/07: Mogelijkheid tot 100% CIRM-capaciteit en maximaal 2.000 toeschouwers
Configuratie	Enkel zittend
Social distancing (SD)	1,5 meter tussen groepen van max 8personen (of huishouden) kinderen jonger dan 12 jaar niet meegeteld. Vanaf 01/07: mogelijkheid tot CIRM-capaciteit
Mondmasker	Volgens MB; momenteel Verplicht, enkel afzetten voor eten en drinken
Eten/Drinken/Catering/Bediening	Volgens Horecaprotocol en afwijkingen in MB Toegestaan enkel zittend tijdens voorstelling
Ventilatie	Nodige maatregelen volgens <u>adviezen luchtkwaliteit</u>
Toestemming	
Tot 200 toeschouwers	/
200 toeschouwers of meer	Infrastructuur : CIRM

- **Vanaf 1 juli:** De mogelijkheid tot CIRM-capaciteit voor cinema's (niet verplicht)
- **Vanaf 30 juli:** 100% CIRM-capaciteit, maximaal 3.000 toeschouwers (zittend/staand, maskers, SD)

Onder voorbehoud publicatie in MB:

- **Vanaf 1 september:** maximumcapaciteit te bepalen

⁵ Of de helft van de tentruimte indien het een ronde tent betreft.

⁶ Zie ook 4.7 voor meer uitgebreide info over ventilatie.

⁷ Tijdelijke outdoor cinema's dienen richtlijnen te volgen van de evenementen in ruime zin en moet zich dus onder andere richten op 3.4.2.

3.6 CERM & CIRM

3.6.1 CERM

Voor het organiseren van evenementen / publieksactiviteiten (zie 3.4) is een geldig CERM attest vereist:

CERM VERPLICHT

INDOOR : bij evenementen in ruime zin met 100 of meer toeschouwers
OUTDOOR : bij evenementen in ruime zin met 200 of meer toeschouwers

Dit COVID Event Risk Model werd in samenwerking met wetenschappelijke experts, gespecialiseerde onderzoekers en de Alliantie van Belgische Event Federaties ontwikkeld. Met dit model kan je inzicht verwerven in het COVID-veiligheidsrisico van elk evenement. Dit resulteert finaal in een GO, en dus een groen label, of een NO-GO, en dus een rood label voor het betrokken evenement.

Opgelet: het behalen van een groen CERM-label betekent niet dat een evenement zeker kan doorgaan. De finale beslissingsbevoegdheid ligt altijd bij de lokale overheid en hangt ook af van, al dan niet tijdelijke beslissingen en maatregelen die zijn genomen op lokaal, provinciaal of federaal niveau.

Lees er alles over op www.covideventriskmodel.be

3.6.2 infrastructuren met CIRM-attest

Het CIRM is een checklist die de uitbater van een permanente infrastructuur toelaat om die infrastructuur te screenen op de COVID-19 veiligheidsrisico's. Het CIRM beroept zich (deels) op dezelfde set veiligheidsparameters als het COVID Event Risk Model (CERM), maar focust zich op hoe de infrastructuur zich leent tot het COVID-veilig ontvangen van evenementen.

Een CIRM-toelating geeft de uitbater dus een toelating om een evenement te ontvangen in een permanente infrastructuur. In een CIRM-toelating wordt er meegegeven hoeveel bezoekers deze infrastructuur COVID-veilig kan ontvangen en aan welke voorwaarden hiervoor moet worden voldaan.

Het CIRM is tevens een instrument dat **een lokale overheid** in staat stelt een analyse te maken met betrekking tot een bepaalde infrastructuur op haar grondgebied voor de organisatie van evenementen in de ruime zin in het licht van de geldende sanitaire maatregelen en CIRM-capaciteit van de infrastructuur.

Lees er alles over op www.covideventriskmodel.be/cirm

Een CIRM-toelating voor een infrastructuur bij indoor evenementen in ruime zin is verplicht indien evenementen bedoeld zijn voor 100 toeschouwers of meer.

Vanaf 01 juli is een CIRM-toelating voor een infrastructuur voor cinema's INDOOR verplicht ingeval ze toeschouwers aan CIRM-capaciteit willen ontvangen .

Een CIRM-toelating voor een infrastructuur bij outdoor evenementen in ruime zin is optioneel.

4 6 GOUDEN REGELS, 10 GEBODEN

Als algemeen principe blijven de **zes gouden regels** van toepassing op **elke activiteit**.

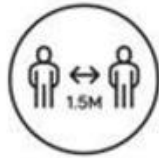
Respecteer de
hygiëneregels

Doe je activiteiten
liefst buiten

Denk aan kwetsbare
mensen

Hou afstand (1,5 m)

Beperk je nauwe
contacten

Volg de regels over
bijeenkomsten

Naast de 6 gouden basisregels moet elk protocol meer specifiek voldoen en rekening houden met 10 basiselementen. Deze **10 geboden** zijn noodzakelijk om elke activiteit op COVID-veilige wijze te kunnen laten doorgaan en moeten dus in elk protocol of elke gids terug te vinden zijn. Het gaat om volgende geboden :

1. Respecteer de geldende wetgeving
2. Duid een COVID-coördinator aan
3. Communiceer, informeer, motiveer
4. Social distancing
5. Hygiëne
6. Reiniging en ontsmetting
7. Verluchting
8. Persoonlijke bescherming
9. Beheer besmette personen
10. Compliance en handhaving

Het is noodzakelijk dat deze geboden in elk protocol of gids voldoende zijn uitgewerkt en dat elke activiteit rekening houdt met deze geboden. Zowel in de draaiboeken op het niveau van de organisatie, als in sectorale protocollen of gidsen dient dit te gebeuren⁸. In een volgend hoofdstuk gaan we in op elk van deze geboden

4.1 RESPECTEER DE GELDENDE WETGEVING

In elke omstandigheid dient de geldende wetgeving te worden gerespecteerd.

---

⁸ Deze controle kan gebeuren aan de hand van hiervoor opgestelde checklist

De informatie kan gebeuren via affiches, opleidingen, info op de websites, mondelinge briefings en dergelijke meer.

TIP: Er bestaat al heel wat communicatiemateriaal dat men kan gebruiken op federaal, Vlaams of lokaal niveau. Daarnaast merken we dat ook de sectoren het nodige ondersteunende communicatiemateriaal aanmaken en verspreiden.

4.4 SOCIAL DISTANCING

Als algemene regel geldt in het MB een minimale afstand van **1,5 m meter tussen elk individu.**

Social distancing is, naast hygiëne, het belangrijkste element in elke gids (*protocol of draaiboek*). Het respecteren van 1,5 meter afstand met andere personen, waarbij er ook geen begroetingen met fysiek contact gebeuren, is daarbij dus de basisregel.

Er zijn een aantal andere elementen die kunnen bijdragen aan social distancing. Deze kunnen allen worden onderverdeeld in de onderstaande categorieën. Hier kan men in de protocollen verschillende scenario's voorzien in functie van de evolutie van de pandemie.

4.4.1 Ruimtelijke maatregelen voor social distancing

- Fysieke barrières, zoals bijvoorbeeld een afscheiding van plexiglas
- Een circulatieplan, eventueel met invoering van éénrichtingsverkeer of met voorrangregels
- Vloermarkeringen of linten om de afstand of de weg aan te geven of om delen af te sluiten
- Werkposten, kleedkamers, urinoirs, tafels, stoelen, ... buiten gebruik stellen
- Beperking van het aantal personen in één ruimte (lift, resto, ...)
- Werken met een oppervlaktenorm, bv max 1 persoon per 10 m²
- Werken met een capaciteitsbeperking, bv max 200 personen tegelijk in 1 ruimte
- Stoelen plaatsen met de rug naar elkaar
- Voorzien in meetsysteem om het aantal aanwezigen te monitoren
- ...

4.4.2 Organisatorische maatregelen voor social distancing

- Maximaal de geldende regels van telewerk volgen, gebruik van digitale alternatieven voor vergaderingen of lessen
- Flexibele uren voor de werknemers, leerlingen, ...
- Werken, lessen, ... in shifts
- Beperking van de grootte van de groepen
- Uitstel van niet-dringende taken
- Aanpassing van de inhoud of volgorde van takenpakketten
- Spreiding pauzemomenten
- Spreiden van bezoekers in de tijd
- Werken met een tijdsbeperking, bv een klant mag maximaal 30 minuten in een winkel blijven
- Klanten enkel individueel laten winkelen

- Maatregelen om samenscholingen tegen te gaan

Binnen het huishouden of toegelaten samenkomsten vervalt deze afstand, ook bij deelname aan het culturele leven. Voor de verdere uitwerking van social distancing maatregelen zie ook punt 5. organisatorische maatregelen.

4.5 HYGIENE

Als organisatie voorzie je de nodige maatregelen om een goede hygiëne te waarborgen.

Voldoende de **handen wassen** met water en zeep of ontsmetten met alcoholgel, is en blijft een grondregel, en moet dus altijd kunnen voor, tijdens en na de activiteit. Onder regelmatig verstaat men bijvoorbeeld bij vertrek, bij aankomst, bij sanitaire stop, bij pauze / lunch, bij thuiskomst, ...

Er moet ook bepaald worden hoe, waar, wanneer en aan wie er gepaste middelen ter beschikking worden gesteld⁹. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om vloeibare zeep, handgel, papieren doekjes (geen handdoeken of elektrische drogers). Er moeten bovendien voldoende passende afvalbakken worden voorzien. Verder moet bepaald worden hoe onnodig contact met voorwerpen te vermijden, waarbij iedereen bij voorkeur eigen materiaal gebruikt.

Algemene informatie en sensibilisering m.b.t. tot hygiëne (handen wassen, in je arm niezen, papieren zakdoeken gebruiken, gebruik mondmasker...) wordt bovendien actief verspreid (zie ook punt 4.3 Communicatie)

4.6 REINIGING EN ONTSMETTING

De infrastructuur moet in de mate van het mogelijke regelmatig (minstens dagelijks) **schoongemaakt**/ontsmet worden. Besteed daarbij extra aandacht aan de veelgebruikte contactoppervlakten zoals deurklinken, kranen, enz. Bij intensief contact met ontblote lichaamsdelen (bv. bij dans) moet ook de vloer voldoende schoongemaakt worden, zeker bij de wissel van 'gebruikers'.

---

⁹ Houd minimum 1,5 meter afstand en was uw handen met water en zeep. Alcoholgels met desinfecterende eigenschappen zijn biociden: verkeerd gebruik van deze producten of oneigenlijke gebruikconcentraties kunnen schadelijk zijn. Ze kunnen ook leiden tot de ontwikkeling van bacteriële resistentie. Gebruik daarom hydroalcoholische gels en oplossingen zorgvuldig zoals aangegeven op het etiket. Als er geen zeep of water in de buurt is voor uw medewerkers of klanten, kunt u hydroalcoholische gel gebruiken. Volgens de aanbevelingen van de WHO (Wereldgezondheidsorganisatie) moeten desinfecterende hydroalcoholische oplossingen bedoeld voor gebruik in de gezondheidszorg ten minste 80% ethanol of 75% isopropanol bevatten om doeltreffend te zijn tegen bacteriën en bepaalde virussen zoals COVID-19 (voor meer info: zie [WHO guidelines on hand hygiene in health care](#))

Om te reinigen en te ontsmetten maak je gebruik van een reiniging- en onsmettingsplan met aanduiding van de te gebruiken (toegelaten) producten¹⁰. Door gebruik te maken van een logboek heb je de schoonmaakbeurten ook in kaart.

Ook het **materiaal** dat tijdens de activiteiten gebruikt wordt, moet minstens dagelijks schoongemaakt/ontsmet worden, zeker als het door meerdere personen wordt gebruikt.

4.7 VERLUCHTING

Er moet beschreven worden hoe er voor een goede verluchting van de ruimtes gezorgd kan worden, waarbij rekening gehouden moet worden met het effect van de aerosoltransmissie en de seizoensgebondenheid.

Het geniet de voorkeur om activiteiten **buiten** te laten doorgaan, waar er in principe een goede natuurlijke ventilatie is. Als je toch binnen actief bent, genieten grote en goed geventileerde ruimtes de voorkeur. Het is het sterk aangeraden hierbij om de meest actuele ventilatie-adviezen van Het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid en van de Hoge Raad voor Gezondheid te volgen¹¹. Gebruik van individuele ventilatoren die het virus kunnen verspreiden is verboden.

Regelmatig de ruimtes verluchten (door bv. een venster open te zetten) is altijd noodzakelijk, zeker in kleinere ruimtes. Binnen de cultuursector gelden bovendien strenge normen voor infrastructuren die gebruik willen maken van CIRM-uitzondering¹² op bezoekerslimieten¹³.

Aangezien het virus door aërosolen wordt verspreid, speelt ventilatie een cruciale rol bij het beperken van het besmettingsrisico. Het maakt het mogelijk de binnenlucht van lokalen te vernieuwen en de aanwezigheid van deze aërosolen, die mogelijk besmet zijn met COVID-door een besmette aanwezige in de ruimte, te verminderen.

---

¹⁰. Oppervlakten dienen met een van de volgende desinfectantia (waaraan geen andere reinigingsmiddelen worden toegevoegd) ontsmet te worden:

- Vloeibare Alcohol (min.) 70% ;
- Javeloplossing die minstens 0,1 % natriumhypochloriet (1000 ppm) bevat. Concreet: als je 40 ml [javel](#) op 1 liter leidingwater gebruikt blijf je voor quasi elk type javel boven de vereiste 1000ppm. Het blijft echter aan te raden om altijd het natriumhypochloriet-gehalte van de javel na te gaan op het etiket van de verpakking. Opgelet, als je dit indoor gebruikt, kunnen gevaarlijke dampen vrijkomen;
- Waterstofperoxide 0,5%; of
- Detol Medical 5%

¹¹ <https://www.zorg-en-gezondheid.be/ventilatie-en-verluchten-en-covid-19>

¹² Het CIRM voorziet in strikte ventilatie-eisen die COVID-veilige omstandigheden creëren en bewaren in permanente infrastructuren.

¹³ Een handige affiche rond ventilatie vind je via:

<https://werk.belgie.be/sites/default/files/content/documents/Coronavirus/Affiches/Affiche%20Preventie%20Corona%20Ventilatie.pdf>

Het CO²-gehalte van de lucht in binnenruimtes dient te streven naar waarden die standaard niet hoger zijn dan 900 ppm en dienen onder het CO²-gehalte van 1200 ppm te blijven.

Om deze doelstellingen te bereiken, moeten er mogelijk acties worden uitgevoerd. Deze acties worden beschreven in het document "[Aanbevelingen voor de praktische uitvoering van de bewaking van ventilatie en luchtkwaliteit in COVID-19](#)", dat is opgesteld door de Taskforce Ventilatie van het COVID-19 Commissariaat waar leden van de diverse gemeenschappen in zetelden¹⁴.

Voor meer info over het correct meten van de CO²-concentratie in een ruimte wordt verwezen naar het document "[ventileren, verluchten en CO² meting ter preventie van COVID-19](#)" dat is opgesteld door het Agenschap Zorg en Gezondheid¹⁵.

4.8 PERSOONLIJKE BESCHERMING

Inzake persoonlijke bescherming kan het nodig zijn om te werken met mondkmaskers, face shields, schorten, wegwerphandschoenen, ... Het gebruik ervan moet beschreven worden, de verwijdering ervan, en, indien het geen wegwerp betreft, de reiniging en ontsmetting ervan.

De verplichting van het dragen van een mondkmasker wordt via het MB bepaald.

4.8.1 **Persoonlijke hygiëne : mondkmasker**

Het dragen van een mondkmasker behoort tot de 6 gouden regels, is in het algemeen aangeraden, en in sommige gevallen verplicht.

In sommige situaties en onder bepaalde voorwaarden mag het mondkmasker afgezet worden, bijv. voor het bespelen van een instrument of het kortstondig nuttigen van eten of drank.

Bij EHBO-verzorging zijn een mondkmasker en handschoenen verplicht¹⁶ Pas zowel het materiaal als je instructies aan om op een coronaveilige manier EHBO te kunnen verlenen.
Download de [informatiefiche over EHBO in coronatijden](#)

¹⁴ Een praktisch schema om te weten welke acties rond ventilatie nodig zijn bevindt zich op pagina 7 van dit document.

¹⁵ Onder hoofdstuk 6.3 van het document [ventilatie en verluchten en covid19](#) wordt uitgelegd welke stappen nodig zijn om CO²-reductie in een binnenruimte te bekomen.

¹⁶ Zorg ervoor dat er standaard een voorraad mondkmaskers en handschoenen ter beschikking is.

4.9 BEHEER BESMETTE PERSONEN

Er moet beschreven worden hoe omgegaan zal worden met besmette personen. Dit kan al naargelang het geval gaan over werknemers, klanten, acteurs, toeschouwers, leveranciers, onderaannemers, ..

Als algemeen principe geldt: **wie zich ziek voelt, blijft thuis**

Indien iemand ziek wordt op het werk, volg dan de betreffende procedure van FOD WASO : <https://werk.belgie.be/nl/nieuws/hoe-ga-ik-als-werkgever-om-met-werknemers-die-corona-griepsymptomen-vertonen> , met als voornaamste punten:

- Zorg dat de persoon in kwestie op een veilige manier naar huis kan, dus best geen openbaar vervoer, dragen van mondmasker, extra aandacht voor handhygiëne, ...
- In noodgevallen kan men beroep doen op de urgentiediensten
- Hoe moet er omgegaan worden met de collega's van de besmette persoon.

Men kan beschrijven welke maatregelen men voorziet inzake contact tracing. Het kan daarbij gaan om het bijhouden van deelnemerslijsten of het gebruik van de “corona alert app” om de activiteit veilig te laten doorgaan of om de contact tracing nadien te vergemakkelijken.

Men kan beschrijven of en hoe men gebruik wil maken van de resultaten van (snel)testen om de toegang tot een activiteit te organiseren, en of en hoe men zal inspelen op het vaccinatiebeleid.

4.10 COMPLIANCE EN HANDHAVING

Er moet beschreven worden (in draaiboek en sectorgids) hoe men ervoor zal zorgen dat de maatregelen uit het protocol gehandhaafd zullen worden en hoe er desgevallend sanctionerend kan worden opgetreden.

Er kan daarbij vermelding worden gegeven van de geldende boetes om ongewenst gedrag te ontraden¹⁷.

Problemen die in het kader van de handhaving worden vastgesteld moeten meegenomen worden in de continue verbetering van bestaande protocollen.

---

¹⁷ Vaak kijkt men voor handhaving in de richting van overheid, maar de overheid is in deze slechts de derde lijn. Het eerstelijnstoezicht bevindt zich op het niveau van de Covid-coördinator / operator / uitbater / organisator van de activiteit die in dat verband zou kunnen werken met een zelfcontrolesysteem. Op dit zelfcontrolesysteem kan dan een tweedelijnstoezicht worden georganiseerd door bijvoorbeeld vanuit de sector of beroepsorganisaties een beroep te doen op een externe certificeringsorganisatie of externe preventiedienst.

5 ORGANISATORISCHE MAATREGELEN

5.1 RISICOANALYSE

Elke organisator is verplicht om een risicoanalyse op te maken met betrekking tot de deelnemers, de locatie, de aard van de activiteit, de verplaatsing voor, tijdens en na de activiteit, enz. Op basis van de inschatting van de risico's kan je beslissen of het veilig (en haalbaar) is om de activiteit terug op te starten en de nodige maatregelen treffen om alles op een zo veilig mogelijke wijze te organiseren.

Voor evenementen bieden de sectoren een aantal checklists aan die je als hulpmiddel kan gebruiken. Voor activiteiten met publiek wordt sinds juli 2020 het Covid Event Risk Model (CERM) ter beschikking gesteld, voor permanente infrastructures is er tevens CIRM (zie ook 3.6 CERM & CIRM). Beide tools kunnen een goede inschatting maken van de risico's van een evenement.

5.2 DRAAIBOEK

Je moet als organisatie voor elke (soort) activiteit een draaiboek voorzien waarin de activiteit zelf in al zijn aspecten (locatieplan, materiaallijst, tijdsschema, ...) en alle bijhorende veiligheidsmaatregelen worden opgenomen. De inhoud en vorm van zo'n draaiboek is sterk afhankelijk van de aard van de activiteit. We rekenen op de sector zelf om daarin de nodige ondersteuning en houvast te ontwikkelen.

Enkele aandachtspunten;

- Beheersing van groepen mensen (crowd management) – zeker op bepaalde plaatsen en momenten (bij aankomst aan de kassa en in de zaal, in een pauze aan de bar en toilet, bij verplaatsing, ...);
- Indeling van de ruimtes (gebouwplannen, lokaalindeling, ...), met extra aandacht voor de sanitaire voorzieningen (toegangen, afstandssignalisatie, desinfectie en ventilatie van de toiletten, ...).

Dit draaiboek is belangrijk:

- als basisdocument bij de voorbereidingen;
- als houvast voor organisator, begeleider, deelnemer en zaaluitbater;
- als bewijs voor de (lokale) overheid dat de heropstart volgens het principe van de goede huisvader werd aangepakt.

5.3 INSCHRIJVINGEN/REGISTRATIE VAN DEELNEMERS

Het is aangeraden deelnemers aan activiteiten vooraf te laten inschrijven. Zo houd je het aantal deelnemers beheersbaar, en verzamel je de nodige gegevens van de deelnemers.

6 DEELNEMERS

Het is de bedoeling dat zoveel mogelijk mensen kunnen genieten van culturele activiteiten, gezien het recht op cultuur, vrije tijd, participatie en engagement. In de brede cultuursector kijken we dan niet alleen naar de deelnemers, maar ook naar de vele vrijwilligers die daarin actief zijn (als begeleider van andere personen, ondersteuner voor en achter de schermen, enz.). Het gaat hierbij dus over een zeer diverse groep van mensen, van zeer jong tot zeer oud.

Het is belangrijk dat op het niveau van de organisatie duidelijk bepaald en gecommuniceerd wordt wie wel en wie niet mag deelnemen.

Voor volgende doelgroepen geven we graag nog wat extra informatie mee:

6.1 JEUGD

Voor culturele activiteiten voor kinderen tot en met 12 jaar gelden in het algemeen **minder strenge veiligheidsvoorschriften**. Ook voor jongeren tussen 12 en 18 jaar kunnen er minder strenge veiligheidsvoorschriften gelden dan voor volwassenen. Voor meer detail en geldende maatregelen verwijzen we hiervoor naar het geldende Basisprotocol Jeugd¹⁸.

Culturele activiteiten die door hun educatieve context of hun educatieve aard ook vallen onder het (niet-) reguliere onderwijs dienen ook de geldende richtlijnen bij onderwijs te respecteren¹⁹. Voor meer detail en geldende maatregelen verwijzen we hiervoor naar het geldende Basisprotocol Onderwijs.

Opmerking: Als publiek worden alle leeftijdscategorieën meegeteld. Kinderen tot en met 12 jaar worden dus ook meegeteld in het aantal personen.

6.2 RISICOGROEPEN

Het is en blijft belangrijk dat we bepaalde risicogroepen die een hoger risico op een ernstige COVID-infectie hebben, blijven beschermen. De experts benoemen twee belangrijke risicogroepen:

- **Ouderen:** voor het betrekken van deze doelgroep stelde het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin een [charter](#) met richtlijnen en afspraken op.
- **Personen met een ernstige onderliggende medische aandoening** (bv. hart- en vaataandoeningen of verlaagde immuniteit): het risico is sterk afhankelijk van de aard en complexiteit van de onderliggende problematiek, en wordt best met de behandelende arts besproken.

Het is de verantwoordelijkheid van de organisatie én het individu om het risico goed in te schatten en ernaar te handelen.

---

¹⁸ <https://www.vlaanderen.be/cjm/nl/vragen-en-maatregelen-jeugd>

¹⁹ <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/coronavirus>

6.3 ZIEKTE

Personen die ziek zijn of de laatste zeven dagen klachten hebben gehad die aan een COVID-infectie doen denken (o.a. koorts, droge hoest, keelpijn, vermoeidheid, pijn of druk op de borst), mogen niet deelnemen. Ook als er in de naaste omgeving (partner, gezin) ziekte of ziektesymptomen zijn (geweest), wordt deelname aan de activiteiten tijdelijk **verboden**.

Neem in de draaiboeken als standaardregel op welke de algemeen geldende quarantaine- en voorzorgsmaatregelen op voor zieke werknemers, deelnemers, etc.... die op dat moment van kracht zijn zodat bvb. ook personen die in risico-gebieden gereisd hebben niet meteen erna aan de activiteiten zouden mogen deelnemen.

6.4 AANTAL DEELNEMERS

Om de verspreiding van het coronavirus te voorkomen wordt het aantal contacten tussen mensen bij voorkeur zoveel mogelijk beperkt. Organiseer de werking/activiteiten rekening houdend met die filosofie, bijvoorbeeld bij groepsindeling, verdeling begeleiders, enz. Hou daarbij ook specifiek rekening met de eerder omschreven risicogroepen en vermijd indien mogelijk zoveel als kan het 'mixen' van generaties.

Het exacte aantal personen per activiteit is afhankelijk van je risicoanalyse, waarbij de locatie en het bewaken van de social distance zeer bepalend zullen zijn. Om het maximum aantal personen te kunnen inschatten, hanteer je de richtlijnen die terug te vinden zijn elders in dit basisprotocol (zie ook 3.6).

Binnen een professionele arbeidscontext kunnen er andere principes gehanteerd worden, hiervoor verwijzen we door naar o.a. de [Sectorgids voor professionele kunsten](#)

Het federaal Ministerieel Besluit kan altijd andere voorwaarden of maxima opleggen.

7 SPECIFIEKE MAATREGELEN

Een aantal specifieke activiteiten in de cultuursector houden een verhoogd risico op overdracht van druppels en infectie in, en vragen daarom extra aandacht en specifieke maatregelen.

Deze maatregelen gelden in alle omstandigheden (korte les/workshop) en voor alle doelgroepen, met uitsluiting van -13 jarigen indien toegestaan middels het relevante jeugd- of onderwijsprotocol.

7.1 ZANG

Voor alle activiteiten met zang of die aanleiding geven tot luid spreken of roepen, moet je een aantal **extra maatregelen** nemen.

//

7.1.1 Algemene maatregelen

- Er wordt geen werkmateriaal gedeeld. Als het niet anders kan, moet dat materiaal tussen repetities of opvoeringen door ontsmet worden.
- De vloer, het decor en de rekwisieten worden beschouwd als werkmiddelen en worden periodiek ontsmet met desinfecterend middel.
- Er moet extra aandacht gaan naar het vermijden van contact buiten de 'zangmomenten' (bijv. pauzes).

7.1.2 Afstand en mondkmasker INDOOR

Wanneer er een **afstand van 3 meter** rondom elke persoon²⁰ voorzien kan worden, kan er zonder mondkmasker gezongen worden. Die afstand **kan verkleind worden tot 1,5 meter** rondom als aan één van volgende voorwaarden wordt voldaan.

- Er wordt wel een mondkmasker (of gevalideerd alternatief) gedragen.
- Er worden plexischermen geplaatst tussen de zangers.
- Alle zangers staan op één rij naast elkaar en zingen in dezelfde richting, maar niet naar elkaar toe.

De afstand met een publiek moet altijd minstens 3 meter zijn.

In een aantal sectorgidsen worden er nog extra tips en aanbevelingen meegegeven, o.a. in de [sectorgids cultuur](#) en bij koepelorganisatie [Koor&Stem](#).

7.1.3 Afstand en mondkmasker OUTDOOR

Wanneer er een **afstand van 1,5 meter** rondom elke persoon²¹ voorzien kan worden, kan er zonder mondkmasker gezongen worden. Het is aanbevolen dat zangers niet naar elkaar toe zingen.

De afstand met een publiek moet altijd de social distancing van minstens 1,5 meter behouden.

7.2 BLAASINSTRUMENTEN

Voor alle activiteiten waarbij blaasinstrumenten gebruikt worden, moet je een aantal **extra maatregelen** nemen.

7.2.1 ALGEMENE MAATREGELEN

- Vloeistoffen moeten opgevangen worden in wegwerpdoeken of gevalideerde alternatieven.
- De vloer of het podium waarop de blaasinstrumenten werden gebruikt, moet extra schoongemaakt worden, bij voorkeur na elk gebruik door één groep.

---

²⁰ Het gaat hierbij over de afstand met iedere andere persoon: andere zangers, muzikanten, ...

²¹ Het gaat hierbij over de afstand met iedere andere persoon: andere zangers, muzikanten, ...

7.4 MEERDAAGSE ACTIVITEITEN

Meerdaagse activiteiten, met of zonder overnachting, voor individuen of voor groepen, zijn net zoals andere activiteiten toegestaan voor zover ze volgens de bepalingen worden uitgevoerd en op geen enkel moment in overtreding zijn met het geldende MB.

Voor kampen en stages met kinderen en jongeren (< 30 jaar) dienen de betreffende jeugdwerkregels worden gevolgd

- Overnachtingen voor groepen zijn opnieuw toegestaan:
  - vanaf 25/06 : voor 100 personen
  - vanaf 30/07 : voor 200 personen

